

Informatienota

Datum vergadering	:	24 oktober 2023
Registratienummer	:	GZDGWB/1133576/1133577
Informatienummer	:	IN089
Portefeuillehouder	:	Rutger van Stappershoef
Bijlage(n)	:	1
Onderwerp	:	Informatie Burgerberaad

Onderwerp

Informatie Burgerberaad

Kennisnemen van

- Informatie over wat het behelst om (een pilot van) een burgerberaad/burgerforum op te zetten qua voorwaarden, kosten en capaciteit.
- De bijlage: Factsheet Burgerforum - randvoorwaarden voor succes.

Inleiding

Bij de behandeling van de perspectiefnota Op 29 juni 2023 is toegezegd de raad te voorzien van informatie over wat het behelst om een burgerberaad te organiseren. Deze nota gaat daar verder op in. Eerder is ook een boek van Eva Rovers hierover uitgedeeld.

Kernboodschap

Een burgerforum of burgerberaad is een manier om inwoners te betrekken bij beleid en besluitvorming. Bij een burgerforum gaat het om een, vaak door loting, geselecteerde groep inwoners die een doorsnede vormt van de samenleving. Deze groep gaat met elkaar in gesprek om de politiek te adviseren over een thema of onderwerp.

Voorwaarden

De hoofdboodschap is: doe het goed of doe het niet. Als het niet goed gebeurt is er ook groot risico op teleurstelling en verzwakking van burgerbetrokkenheid. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) komen tot de volgende randvoorwaarden:

1. Maak vooraf duidelijk afspraken over wat de politiek (bestuur/volksvertegenwoordiging) met de uitkomsten van het burgerforum gaat doen.
2. Zorg voor een breed samengestelde, inclusieve en representatieve groep deelnemers.
3. Kies voor een duidelijk afgebakend en aansprekend onderwerp met een gerichte vraag die ruimte biedt voor invloed.
4. Maak voldoende geld, capaciteit en tijd vrij voor het voorbereiden en uitvoeren van het burgerberaad. Denk hierbij dus ook aan reisvergoedingen en kinderopvang.¹

---

¹ N.B. Op dit moment worden in vijf gemeenten pilots gedraaid vanuit de VNG. Deze pilots zijn bedoeld voor kennisuitwisseling en kunnen handvatten bieden bij de evaluatie van het burgerforum. Ook om scherper in beeld te krijgen waar bij gemeenten behoeftes aan ondersteuning liggen.

Consequenties

Wat is nodig om te kunnen starten?

Om met elkaar te starten met een burgerforum is eerst duidelijkheid nodig rondom een aantal vragen:

- Hoe ga je als gemeente van start, vanuit een opdracht in het coalitieakkoord? Hoe leg je het eerste contact met inwoners?
- Hoe kom je tot een goede vraagstelling? Is er een vraag die zich voor een burgerberaad leent?
- Hoe kun je niet-stemmers betrekken?
- Wat vraagt het van de gemeentelijke organisatie om op een goede manier een burgerberaad te organiseren?
- Wanneer is een burgerforum geslaagd en hoe je vooraf afspraken kunt maken met raad of bestuur wat ze met de uitkomsten gaan doen?
- Vraag hoe je als gemeente participatie vorm wil geven en hoe het burgerberaad hier dan inpast.
- Hoe verhouden burgerfora zich tot andere bestaande ontwikkelingen en activiteiten?
  - Het implementeren van het huidige participatiebeleid.
  - In verhouding tot andere instrumenten zoals burgerpeiling, West Betuwe Spreekt en het digitaal platform.
  - In verhouding tot andere ontwikkelingen zoals kernagenda's, kansenkaart, omgevingsvisie 's etc.
  - Deze ontwikkelingen vragen allemaal de bestaande en beschikbare tijd en capaciteit.

Financiën

De kosten van de organisatie van een burgerberaad zijn altijd indicatief en hangen af van het thema, de grootte, frequentie en beschikbare personele capaciteit.

Er zijn verschillende kosten te onderscheiden namelijk, tijd, capaciteit en kosten voor:

- **Het voortraject:** een plan maken waarvoor een burgerforum zich leent. En antwoord krijgen op voorgaande vragen.
  - Projectleider en interne tijd en capaciteit.
- **Het opzetten/ de organisatie** van een burgerberaad.
  - Projectleider
  - Extern bureau dat de beraden begeleidt
  - Organisatie van het burgerberaad zelf. Denk aan een locatie maar ook onkostenvergoedingen voor deelnemers.
- **De uitvoering** van het advies van het burgerberaad
  - Dit gaat om de capaciteit en financiën die bepaald worden aan de hand van het uit te voeren advies.

Navraag bij de VNG en verschillende gemeenten is dat er voor de organisatie van een burgerberaad zeker rekening gehouden moet worden met 100.000 euro tot 150.000 euro voor de organisatie van één burgerberaad.

- Dit is exclusief personele kosten van de ambtelijke organisatie zoals projectleiderschap, strategische advisering etc. Daarom moet per fase rekening gehouden worden met circa 50.000 euro omdat dit niet binnen de huidige dekking en/of capaciteit valt.

- Oók de uitvoering van het gegeven advies is exclusief en is afhankelijk van de vraag en het uiteindelijke advies. In een voorbeeld van de gemeente Zeist, de jaarwisseling, kwam dit op 100.000 euro.

De kosten zijn dus erg afhankelijk van hoeveel de organisatie zelf wil en kan doen, hoe groot we het opzetten en de mate van externe ondersteuning. Ook moet er geld worden gereserveerd voor de uitvoering van het advies. Op dit moment is er geen dekking voor deze kosten. Ook is de tijd en capaciteit niet beschikbaar. Er dient rekening te worden gehouden met een doorlooptijd van één tot twee jaar (van voortraject tot en met uitvoering).

Risico

Er moet bij burgerfora ook rekening worden gehouden met risico's. Bijvoorbeeld het niet komen aan een structurele hoeveelheid deelnemers of toch nog een gebrek aan diversiteit. Ook is er het risico dat de participatie als té veel kan worden ervaren met de al lopende trajecten op het gebied van inwoner- en overheidsparticipatie.

Gelet op het bovenstaande en het door de raad aangenomen participatiebeleid adviseren we om het nu niet in te voeren. Bij doorontwikkeling van het participatiebeleid kan dit als optie ter overweging meegenomen worden.

Communicatie

Op dit moment is deze nota puur ter informatie voor de gemeenteraad en is interne of externe communicatie niet aan de orde.

Vervolg

Vooralsnog niet van toepassing.

Bijlage(n)

1. 'Factsheet Burgerforum - randvoorwaarden voor succes'

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, Philip Bosman
de burgemeester, Servaas Stoop